

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПИСАР УНР – УРОДЖЕНЕЦЬ СУМЩИНИ

Терещенко Т.В., студент, СумДУ, гр. Ю-51

Серед учасників українського національно-визвольного руху початку ХХ ст., провідних діячів Української революції 1917-1921 рр., членів Української Центральної Ради та Генерального секретаріату УНР було чимало уродженців Сумщини. Поважне місце серед них займає Іван Іванович Мірний.

Він народився 30 серпня 1872 р. у с. Самогоївка тогочасної Краснопільської волості Охтирського повіту Харківської губернії. Вищу освіту здобув на юридичному факультеті Петербурзького університету. З 1898 р. був членом українських студентських організацій у Петербурзі. Професійну діяльність розпочав в установах Міністерства фінансів. Працював податковим інспектором в Умані та Києві. Брав активну участь у таких українських громадських організаціях, як київські Товариство «Просвіта», Український клуб, клуб «Родина», був членом Товариства українських поступовців, Української радикально-демократичної партії (згодом Українська партія соціалістів-федералістів).

Після лютневої революції 1917 р. І. Мірний – учасник багатьох українських громадсько-політичних акцій, зокрема Всеукраїнського національного конгресу у Києві. Невдовзі його обрали до складу Центральної Ради, а у травні того ж року призначили заступником губернського комісара Київщини. У жовтні 1917 р. І. Мірний обійняв посаду товариша (заступник) Генерального писаря в уряді В. Винниченка, а через місяць він – Генеральний писар. З січня 1918 р. ця посада була перейменована. З того часу І. Мірний – Державний писар (секретар).

За часів Української держави (квітень-грудень 1918 р.) він не залишив державну службу. За поданням міністра закордонних справ Дмитра Дорошенка Іван Мірний очолив канцелярію зовнішньополітичного відомства. У часи УНР періоду Директорії він також перебував на дипломатичній службі. У 1919 р. був членом (скарбник) Надзвичайної дипломатичної місії УНР на Паризькій мирній конференції, 1920-1924 рр. – радником Міністерства фінансів УНР у Німеччині й одночасно головою Української громади в Берліні, заступником голови Об'єднання українських організацій у Німеччині.

У 1924 р. переїхав до Чехословаччини, де завідував канцеляріями Українського високого педагогічного інституту імені М. Драгоманова (УВПІ) й Українського інституту громадознавства (соціології). Написав історію УВПІ. У Празі І. Мірний також брав активну участь у громадському житті еміграції, був скарбником Українського громадського комітету, Комітету допомоги голодуючим в Україні, секретарем Українського об'єднання в ЧСР, членом Українського республікансько-демократичного клубу, Ради Українського товариства прихильників книги, одним із засновників Союзу українських письменників і журналістів на чужині, почесним головою якого був уродженець м. Білопільля поет Олександр Олесь. Друкувався у журналі «Книголюб».

Підтримував дружні стосунки із своїми земляками, які також опинилися поза межами Батьківщини – професорами Української господарської академії в Подебрадах (Чехословаччина) економістом Сергієм Бородаєвським, лісівником Борисом Іваницьким, агрономом Костем Мацієвичем, почесним доктором (*honoris causa*) Українського вільного університету в Празі Олександром Олесем, журналістом Василем Филоновичем.

Помер Іван Іванович Мірний 17 березня 1937 р. у Празі. Поховали його на Ольшанському кладовищі.

Перспективними, на мою думку, є подальші дослідження громадсько-політичної, дипломатичної та викладацької діяльності нашого земляка.

Керівник: Власенко В.М.

1. Власенко В. М. З кола друзів О. Олесь. Іван Мірний / В.М.Власенко // «Я ще вернусь...» Олександр Олесь і Білопільщина. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – С. 127-138.
2. На Сумщині відкрито меморіальні дошки міністрам УНР // Героїка. Благодійний фонд / Режим доступу: <http://geroika.org.ua/nasumschyni-vidkryto-memorialni-doshky-ministram-unr/> [відвідано 26 жовтня 2015 р.]
3. Зубко О. Іван Мірний на сторінках подільської преси (вересень 1919 р.) // Наукові записки Національного університету “Острозька академія”: Історичні науки. – Острог, 2013. – Вип. 21. – С. 228-232.